

## وضعیت معاهدات بین‌المللی ایران

وضعیت تصویب و امضاء ایران	موضوع معاهده	معاهده بین المللی
امضا: ۸ دسامبر ۱۹۴۹ تصویب: ۱۴ اوت ۱۹۵۶ (بدون شرط)	این کنوانسیون نسل‌کشی را چه در زمان صلح و چه در زمان جنگ به‌عنوان جرم علیه انسانیت می‌انگارد. نسل‌کشی بنا به تعریف عبارت است از هر گونه اقدام با نیت از بین بردن تمام یا بخشی از یک گروه ملیتی، قومی، نژادی یا مذهبی. نسل‌کشی شامل موارد زیر می‌شود: <ul style="list-style-type: none"> <li>• کشتن اعضای گروه؛</li> <li>• وارد آوردن صدمه جدی جسمی یا روحی به اعضای گروه؛</li> <li>• تخریب عامدانه شرایط زندگی گروه با هدف از بین بردن تمام یا بخشی از آن؛</li> <li>• استفاده از ابزارهایی برای جلوگیری از زاد و ولد در گروه؛</li> <li>• انتقال اجباری کودکان گروه به گروهی دیگر.</li> </ul>	<a href="#">کنوانسیون مجازات و پیشگیری از نسل‌کشی</a> (دسامبر ۱۹۴۸)
امضا: ۸ مارس ۱۹۶۷ تصویب: ۲۹ اوت ۱۹۶۸ (بدون شرط)	این کنوانسیون برابری تمام انسان‌ها را مورد تأکید قرار داده و تصریح می‌کند که تبعیض قایل‌شدن بین افراد بر مبنای نژاد، رنگ پوست یا قومیت نقض حقوق بشر مذکور در اعلامیه جهانی حقوق بشر به‌شمار می‌آید. این کنوانسیون همچنین کشورهای عضو را ملزم می‌دارد تا ابزارهای قانون‌گذاری، قضایی و اجرایی را برای جلوگیری از تبعیض نژادی و مجازات آن به‌کار گیرند.	<a href="#">کنوانسیون بین‌المللی رفع تمام انواع تبعیض نژادی</a> (مارس ۱۹۶۶)
امضا: ۴ آوریل ۱۹۶۸ تصویب: ۲۴ ژوئن ۱۹۷۵ (بدون شرط)	این میثاق در پی پیشبرد و حفاظت از حقوق زیر است: <ul style="list-style-type: none"> <li>• حق کار در شرایط منصفانه و مناسب</li> <li>• حق بهره‌مند بودن از حفاظت اجتماعی، استاندارد زندگی مناسب و بالاترین استانداردهای سلامت جسمی و روانی</li> <li>• حق تحصیل و بهره‌مندی از مزایای آزادی فرهنگی و پیشرفت علمی</li> </ul>	<a href="#">میثاق بین‌المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی</a> (دسامبر ۱۹۶۶)
امضا: ۴ آوریل ۱۹۶۸ تصویب: ۲۴ ژوئن ۱۹۷۵ (بدون شرط)	این میثاق یکی از ارکان اساسی استانداردهای بین‌المللی حقوق بشر بوده و حقوق مدنی و سیاسی مورد اشاره در اعلامیه جهانی حقوق بشر را توسعه می‌دهد.	<a href="#">میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی</a> (دسامبر ۱۹۶۶)

	<p>کمیته حقوق بشر بر گزارش‌های ارائه شده توسط کشورها در زمینه پیاده‌سازی این معاهده نظارت می‌کند.</p> <p>این معاهده به حقوقی از این دست می‌پردازد:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• آزادی حرکت؛</li> <li>• برابری افراد در مقابل قانون؛</li> <li>• حق محاکمه عادلانه و اصل برائت؛</li> <li>• آزادی تفکر و مذهب؛</li> <li>• آزادی عقیده و بیان؛</li> <li>• آزادی تجمع صلح آمیز؛</li> <li>• آزادی تشکیل انجمن؛</li> <li>• مشارکت در انتخابات و امور عمومی؛ و</li> <li>• حفاظت از حقوق اقلیت‌ها</li> </ul> <p>این میثاق همچنین موارد زیر را منع می‌کند:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• گرفتن زندگی افراد بصورت خودسرانه؛</li> <li>• شکنجه، رفتار ظالمانه و توهین‌آمیز، و مجازات؛</li> <li>• برده‌داری و بیگاری؛</li> <li>• بازداشت یا حبس خودسرانه؛</li> <li>• به هم زدن خودسرانه حریم شخصی افراد؛</li> <li>• تبلیغ برای جنگ؛ و</li> <li>• ترویج نفرت مذهبی و نژادی.</li> </ul>	
عدم تعهد	<p>این میثاق دو پروتکل اختیاری دارد. پروتکل اختیاری اول یک ابزار رویه‌ای است که یک مکانیسم دادخواهی را به افرادی ارائه می‌کند که ادعا دارند قربانی نقض حقوق مورد اشاره در میثاق بوده‌اند. پروتکل اختیاری دوم تعهدات قابل ملاحظه‌ای را برای حذف مجازات اعدام برای کشورهای متعهد وضع کرده‌است.</p>	<p><a href="#">پروتکل های اختیاری میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی</a> (دسامبر ۱۹۶۶ و مارس ۱۹۸۹)</p>
۱۷ آوریل ۱۹۸۵ (بدون شرط)	<p>این کنوانسیون تصریح می‌کند که آپارتاید جرم بر علیه انسانیت بوده و "اقدامات غیر انسانی ناشی از سیاست‌ها و فعالیت‌های آپارتاید و نیز سیاست‌ها و فرایندهای تبعیض و تفکیک نژادی" جرایم بین‌المللی به شمار می‌آیند (ماده ۱).</p>	<p><a href="#">کنوانسیون بین المللی سرکوب و مجازات آپارتاید</a> (نوامبر ۱۹۷۳)</p>
عدم تعهد	<p>این کنوانسیون، موسوم به CEDAW، با بیش از ۱۸۵ کشور عضو، برابری زنان در مقابل قانون را تضمین نموده و شاخص‌هایی را برای رفع تبعیض علیه زنان در زندگی سیاسی و عمومی، ملیت،</p>	<p><a href="#">کنوانسیون رفع تمام انواع تبعیض علیه زنان</a> (دسامبر ۱۹۷۹)</p>

	تحصیلات، شغل، سلامتی، وضعیت تأهل، و خانواده مشخص می‌کند.	
عدم تعهد	این کنوانسیون با ۱۴۴ کشور عضو شکنجه را به عنوان یک جرم بین‌المللی تعریف کرده و کشورهای عضو را ملزم به جلوگیری از شکنجه و مجازات خاطیان می‌کند. هیچ شرایطی شکنجه را توجیه نمی‌کند و شکنجه‌گر نمی‌تواند با این استدلال از خود دفاع کند که به دستورات عمل کرده است.	<a href="#">کنوانسیون مبارزه با شکنجه و سایر رفتارها و مجازات های ظالمانه، غیر انسانی و توهین آمیز</a> (دسامبر ۱۹۸۴)
امضا: ۱۶ مه ۱۹۸۶ تصویب: ۲۲ ژانویه ۱۹۸۸ (بدون شرط)	این کنوانسیون، به‌عنوان بخشی از تلاش‌های سازمان ملل برای مبارزه با آپارتاید در افریقای جنوبی، سیستم تبعیض و تفکیک نژادی به منظور استیلا یک گروه نژادی در ورزش را به طور سازمانی، حرفه‌ای یا آماتور محکوم می‌کند. کشورهای عضو و سازمان‌های غیردولتی با استفاده از این میثاق اسرئیل را به دلیل سوء رفتار و تبعیض علیه فلسطینیان محکوم کرده‌اند.	<a href="#">کنوانسیون بین المللی مبارزه با آپارتاید در ورزش</a> (دسامبر ۱۹۸۵)
امضا: ۵ سپتامبر ۱۹۹۱ تصویب: ۱۳ ژوئیه ۱۹۹۴ (مشروط)	این کنوانسیون نخستین ابزار قانونی الزام‌آور است که مجموعه کاملی از حقوق بشر یعنی حقوق مدنی، فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و اجتماعی را در بر می‌گیرد. این کنوانسیون حقوق مذکور را در ۵۴ ماده و دو پروتکل اختیاری مورد بررسی قرار می‌دهد. کنوانسیون مذکور حقوق اساسی کودکان در هر نقطه‌ای از جهان را بر می‌شمرد؛ حق بقا، رشد و بالندگی، حمایت در برابر تأثیرات مخرب، حمایت در برابر سوءاستفاده، و مشارکت کامل در زندگی خانوادگی، فرهنگی و اجتماعی. چهار رکن اساسی این کنوانسیون عبارتند از دوری از تبعیض؛ تعهد به بهترین منافع کودکان؛ حق زندگی، بقا و رشد؛ و احترام گذاشتن به دیدگاه های کودکان.	<a href="#">پیمان‌نامه حقوق کودک</a> (نوامبر ۱۹۸۹)
عدم تعهد	این کنوانسیون در پی ارتقاء احترام به حقوق انسانی کارگران مهاجر است. این کنوانسیون: • از حقوق و منافع تمام کارگران مهاجر (قانونی و غیر قانونی) و خانواده‌های آنها حمایت می‌کند؛ • از اخراج جمعی آنها جلوگیری کرده و هر گونه تلاش از سوی هر کس به جز مقامات	<a href="#">کنوانسیون بین المللی حفاظت از حقوق تمام کارگران مهاجر و اعضای خانواده های آنها</a> (دسامبر ۱۹۹۰)

	<p>دولتی دارای مجوز قانونی در راستای ضبط و نابود کردن مدارک شناسایی، مدارک ورود یا اقامت در کشور یا مجوز کار را غیر قانونی می‌داند؛</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• خدمات اجتماعی و بهداشتی و تعاونی‌ها و مؤسسات خودگردان را در اختیار تمام کارگران و خانواده‌های آنها قرار می‌دهد؛</li> <li>• از حق آنها برای انتقال عواید و پس‌انداز خود پس از اتمام دوره اقامت در کشور محل کار دفاع می‌کند؛</li> <li>• از حق کودکان آنها برای داشتن نام، شناسنامه، و ملیت دفاع کرده و مؤسسات و خدمات آموزشی را در اختیار آنها قرار می‌دهد.</li> </ul>	
امضا: ۲۴ سپتامبر ۲۰۱۰	مجمع عمومی سازمان ملل متحد در سال ۲۰۰۰ دو پروتکل اختیاری کنوانسیون حقوق کودک را تصویب کرد: یکی از این پروتکل‌ها استخدام کودکان زیر ۱۸ سال در نیروهای مسلح یا مشارکت آنها در مخاصمات را منع می‌کند و پروتکل دیگر ممنوعیت و مجازات‌های خرید و فروش کودکان، فحشاء کودکان، و پورنوگرافی کودکان را تشدید می‌کند.	<a href="#">پروتکل‌های اختیاری پیمان‌نامه حقوق کودک</a> (مه ۲۰۰۰)
الحاق: ۲۳ اکتبر ۲۰۰۹ (مشروط)	این کنوانسیون تبعیض علیه افراد با ناتوانی جسمی را در تمامی شئون زندگی از جمله اشتغال، تحصیل، خدمات بهداشتی، حمل و نقل و دادگستری غیر قانونی اعلام می‌کند.	<a href="#">کنوانسیون حقوق افراد با ناتوانی جسمی</a> (دسامبر ۲۰۰۶)
عدم تعهد	این پروتکل اختیاری کنوانسیون به افراد اجازه می‌دهد پس از به‌کارگیری تمام گزینه‌های ملی جهت رسیدگی به نقض حقوقشان، برای دریافت مساعدت به کمیته مراجعه کنند.	<a href="#">پروتکل اختیاری کنوانسیون حقوق افراد با ناتوانی جسمی</a> (دسامبر ۲۰۰۶)
عدم تعهد	این کنوانسیون فرایند ناپدیدشدن اجباری را منع کرده و از کشورهای عضو می‌خواهد تا آن را در قوانین ملی خود جرم اعلام کنند. این کنوانسیون همچنین حق قربانیان و خانواده‌های آنها را برای اطلاع از وضعیت و سرنوشت ناپدیدشدگان و ادعای خسارت به رسمیت می‌شناسد.	<a href="#">کنوانسیون بین‌المللی حفاظت از تمام افراد در برابر ناپدید شدن اجباری</a> (دسامبر ۲۰۰۶)
عدم تعهد	این پروتکل اختیاری ایزاری را در اختیار کمیته	<a href="#">پروتکل اختیاری</a>

	<p>حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی قرار می‌دهد تا شکایات افراد و گروه‌ها را درخصوص پایمال شدن حقوق خود بررسی کند. برای این که شکایات قابل قبول باشند، باید تمام ابزارهای داخلی مورد استفاده قرار گرفته باشند. شکایات بی‌نام و شکایات مربوط به رخدادهایی که پیش از پیوستن کشور مورد نظر به پروتکل اختیاری اتفاق افتاده‌اند قابل قبول نیستند.</p>	<p><a href="#">میثاق بین‌المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی</a> (دسامبر ۲۰۰۸)</p>
--	--	--